

PO STOPÁCH KAMENÍKŮ

4 – K Zaječí

Struhařovská řemesla

Struhařov byl až do poloviny dvacátého století převážně zemědělskou obcí. Další část obyvatel nacházela práci v okolních lesích. Tomu také odpovídá skladba zaregistrovaných živností z této doby: obchod se senem, slámem a ovesm, povoznictví s koňmi, obchod kůžemi a péřím, obchod dřívím... Značná část po živnostensku provozovaných řemesel byla se zemědělstvím a prací v lese těsně spjata – kolářství, kovářství, truhlářství.

Chly, došky, šindele

Těbdejší vesnice byla do velké míry soběstačná – nejen v zásobování základními potravinami, otopením či stavebním materiálem, ale rovněž i pracovní silou, řemeslníky pro všechny běžné činnosti. Jednou z nejdůležitějších byla bezesporu **výstavba obytných domů**. O tom, jak probíhala výroba tehdy nejběžnější střešní krytiny – došků, se zachovalo svědectví pamětníků: „Do roku tek sedmodvacet, pokud domek nevyhořel, tak byly střechy většinou pokryty doškama. Ta stavba zespoda, to bylo kamenný, většinou na hlinu, na mazanici. Tady došky uměli dělat Kefurtové. Měli takovou stolici, tam to zařízl a mu se to uvázel. A tak uvažoval celou střechu. Ze žlutý sladký mládečný cepamá. Tou to pokryl a ten vršek, kde by vznikla díra na hřebenu, ten pokryl dřímem: Naloupali dřín a překryl to.“

Stavění zednické plížky (nájemního výrobu) uprostřed dnešního Hrdka, č.p. 20

Výstavba domů ve Struhařově vznikala především svépomoci, často vě spolupráci se sousedy a příbuzenstvem. Tím také pamětníci vysvětlují nápadnou podobu domů na Mnichovické ulici (dnes již čá-

Cihlář Josef Vlasák ve 40. letech 20. století je v majetku obce

tečně pozmeněnou přestavbami). „Ti chlapíci si pomáhali! Když udělali jeden, šli hrádčku na druhé.“ **Zednický řemeslo** se živilo mnoho struhařovských mužů, často se jednalo o sezónní záležitost vystihávanou jinou činností v zimním období. Stavební materiál zajišťovala v letech první republiky cihelna Josefa Vlasáka v Habru (živnost výroba a pálení cihel).

Se stavebnictvím souvisejí řemesla, které (podle jednoho z možných výkladů) daly Struhařovu jeho jméno – tzv. „strouhaní šindelů“. Tento typ střešní krytiny se však na počátku 20. století vyskytoval ve Struhařově spíše výjimečně. Dejme ještě slovo pamětníkům: „Tady se hýkovalo v lese „u starý šindelky“, to je někde na potocce, kde musela být voda, protáhlo to řezal nějakou mašinou. Pak třeba šindelka přešla k hýkovně“ (čp. 88). Šindel tady řezal od lesů – Khevenhüller-Met-

Haberkův řemeslo (1901)

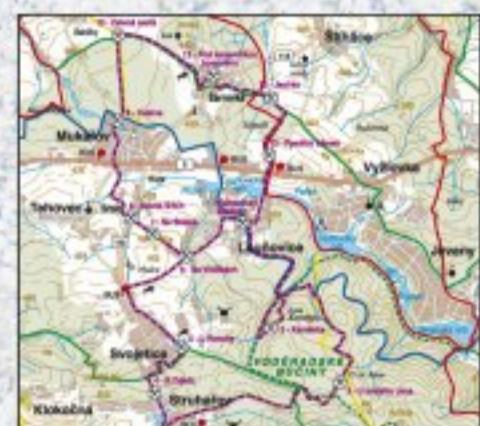
sch, Kamenný Hrddek, ale pro svoji potřebu. Haberkův „hejnovka“ leží letoucí byla – chlypy ve dvore i hlavní budova – pokryta šindelem. A nejspíš řezali šindely pro všechny „hejnovky“ a všechny ubikace, který bylo potřeba pokrýt. Ale ve Struhařově jinde šindel nebyl.“

Struhařovští kameníci

Kamenictví je ve Struhařově spojito se jménem bratří Štěpánků. Antonín, kamenosochař, a jeho bratr

Oto, kamenosochař (nebo se na jejich vytváření spolupodílel) bratr Štěpánkovi, byl rozeným a zdaleka se nejednalo jen o klasické náhrobky. Josef začal v obci provozovat svoji živnost začátkem čtyřicátých let. Pracoval v dnes již neexistujícím domě čp. 32, který stál na návsi v prostoru dnešního

Chlouz a jízda po lesních cestách je na vlastní nebezpečí uživatele komunikací, povinnost zohlednit objektivní riziko (stav a povaha vozovky) je povinnost užívatele lesních cest: -V částečně vedené po lesních cestách není udržována celoroční výhoda a ochrana. -V částečně vedené po lesních cestách může být místní úprava docházka základem vstup; chlouz a jízda je v tom případě zakázána.

☒ zákaz ohně	☒ zákaz jízdy do porostu
☒ zákaz znečištění	☒ zákaz rušení zvěře
☒ zákaz táboreni	☒ zákaz sběru rostlin
☒ zákaz vstupu mimo trasu	

parku. Největší část jejich práce tvořily náhrobky a pomníky, ale (jak můžeme vidět na fotografích) vytvářeli i náročná sochařská díla. Svoji živnost bohužel mohli provozovat pouze do konce čtyřicátých let, po roce 1948 byla zlikvidována a Antonín Štěpánek byl nasazen do práce v uhelnéveské cihelně.

Další řemesla ve Struhařově

Z dalších řemesel ve Struhařově, jmenujme alespoň některá, živnostensky provozovaná v letech 1900 – 1950: **Kolářství** – Antonín Borovička (1937), **lakýrnictví** – Josef Barták, **obuvnictví** – Václav Matys (1926), Václav Mužík (1936), **truhlářství** – Václav Stoček (1929), **krejčovství** – Josef Šubrt (1932), **kovářství** – Josef Tománek (1914), František Tománek (1924).

Rohlosti Antonína Borovičky čp. 42 (1941)

Obecní schůzka Václava Mužíka čp. 80 s typickou deskovou zábradlí

Partnery projektu

Obec Louňovice

Obec Mukařov

Obec Struhařov

Obec Svojetice

Mukařov-sko, občanské sdružení pro Mukařov, Srbín a Žernovku

Tento projekt s názvem „Po stopách kameníků“ je spolufinancován Evropskou unií z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova v rámci osy IV. LEADER Programu rozvoje venkova ČR

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova. Evropa investuje do venkovských oblastí

PROGRAM ROZVOJE VENKOVA